

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Obec Heľpa

2. Identifikačné číslo.

IČO: 00313424

3. Adresa sídla.

Obecný úrad
Farská 588/2
976 68 Heľpa

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Starosta: Miroslav Lilko
Adresa: Obecný úrad
Farská 588/2
976 68 Heľpa

Tel: 048 / 618 61 50
Email: helpa@helpa.sk starosta@helpa.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Starosta: Miroslav Lilko
Adresa: Obecný úrad
Farská 588/2
976 68 Heľpa

Tel: 048 / 618 61 50
Email: helpa@helpa.sk starosta@helpa.sk

Miesto na kon.: Obecný úrad
Farská 588/2
976 68 Heľpa

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa 2025 – 2034 (aktualizácia)

2. Charakter.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa“ s výhľadom do roku 2034 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na

napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Heľpa, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

3. Hlavné ciele.

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľad'ovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Heľpa nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Heľpa, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní enviromentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou tunajších prírodných hodnôt. Obec sa bude snažiť o ochranu prírodných hodnôt, ktoré sú pod štátnou ochranou prírody v súlade s rozvojovými zámermi v oblasti cestovného ruchu a ekologicky nezávadného hospodárstva. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských,

prírodných a ekonomických zdrojoch. Obec bude propagovať kultúrno – historické hodnoty v súvislosti s bohatou folklórnou tradíciou. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí ekologickej výroby a oblasti služieb, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady."

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Heľpa je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

- Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa na roky 2025 - 2034 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia

obce Hel'pa. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Heľpa, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti výroby, poľnohospodárstva, potravinárstva, cestovného ruchu, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (Natura 2000, ...) a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Podpora tradičných odvetví.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, SMART lavičky a zastávky, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladkovej časti odpadov,

Zabezpečiť neustále zlepšovanie separácie komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Rozšíriť zberný dvor a jeho vybavenie a obecné kompostovisko.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba a údržba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody rozširovaním existujúcich verejných vodovodov, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Výstavba a revitalizácia protizáplavových opatrení, výstavba zachytávacích poldrov, premena spevnených plôch na vsakovacie

Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku. Výstavba denného stacionára.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny. Debarierizácia obecných budov a zariadení,

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova, rozšírenie, modernizácia, zvýšenie energetickej účinnosti a debarierizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova, rozšírenie, modernizácia, zvýšenie energetickej účinnosti a debarierizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia, rozšírenie a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Obnova, revitalizácia a zvýšenie energetickej účinnosti kultúrno osvetového centra.

Rekonštrukcia, prístavba a zvýšenie energetickej účinnosti kultúrnych pamiatok

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky a aplikácie obce

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce a rekreačných zón obce

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia, debarierizácia a zvýšenie energetickej účinnosti Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

4. Obsah (osnova).

1 ÚVOD

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HEĽPA

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

2.1. HISTÓRIA OBCE

2.2. PRÍRODNÉ POMERY

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

2.4. DOPRAVA

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.6. OBYVATEĽSTVO

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

2.8. BYVANIE

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

2.13. ŠPORT

2.14. KULTÚRA

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

2.17. CESTOVNÝ RUCH

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

2.19. SAMOSPRÁVA

2.20. BEZPEČNOSŤ

2.21 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

2.22 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

3 SWOT ANALÝZY

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

3.8 KULTÚRA

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE HEĽPA

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HEĽPA

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE HEĽPA

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HEĽPA

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

6.11. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HEĽPA

INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE HEĽPA

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

8 AKČNÝ PLÁN

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

- 8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HEĽPA
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
10 ZÁVER
11 POUŽITÁ LITERATÚRA

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu, ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania, ktorý bol založený na princípe partnerstva, je PHRSR spracovaný v jednom variante ako výsledok dohody jednotlivých členov partnerstva pri zapracovaní prevažnej väčšiny vzniknutých pripomienok.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa na roky 2025 - 2034
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2024 a 2025 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2025				2024							
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Heľpa je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov zo štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady:

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **KPSS**
- **ÚPN**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)

- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce **Heľpa o schválení aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa na programovacie obdobie 2025 – 2034**

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území, a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu.

Vstupy pre PHRSR predstavujú aj finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na realizáciu programu bude potrebné zabezpečiť aj spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtu samotnej obce.

Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OcZ, starostka.

2. Údaje o výstupoch.

Výstupom implementácie PHRSR bude súbor aktivít, zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok obce Heľpa, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení. Tieto aktivity prispievajú nielen ku skvalitneniu infraštruktúry, posilneniu ekonomickej bázy, zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj k efektívnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane a tvorbe životného prostredia, a tiež k zmierňovaniu mikroklimatických zmien. Výstupy a výsledky implementácie PHRSR budú hodnotené v rámci sledovania hodnôt merateľných ukazovateľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Podpora projektov je zameraná na zlepšenie kvality života v obci s dôrazom na životné prostredie:

- zvýšenie energetickej efektívnosti budov,
- zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
- zlepšenie environmentálnych aspektov v obci prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy, ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku,
- údržba a dostavba kanalizačnej siete so systémom čistenia splaškových odpadových vôd,
- zlepšenie systémov nakladania s odpadmi s ohľadom na ich druhotné využívanie.

Treba očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona č. 180/2013 Z. z. v platnom znení, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Pri realizácii investičných zámerov, vyplývajúcich z implementácie PHRSR, je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona č. 180/2013 Z. z. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

V zásade možno konštatovať, že PHRSR sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov obce Heľpa. PHRSR obce Heľpa je plánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. PHRSR vytvára predpoklady pre rozvoj územia, cieľom je získať optimálne urbanistické riešenie územia s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované využitie. Účelom je teda navrhnuť plnohodnotnú časť obce s vytvorením plôch pre rozvoj bývania a rekreácie. PHRSR rieši problémy v oblasti rozšírenia dopravy a technickej infraštruktúry na základe požiadaviek na novú výstavbu. Význam bude mať doprava z titulu služieb obyvateľstvu obce v oblasti dochádzky do obce za špecifickými službami prevádzok lokalizovaných v obci. Regionálne územné vzťahy v regióne vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení susediacich obcí. Tento zámer pozitívne zmení kvalitu prepravných vzťahov, čo bude mať pozitívny, odľahčujúci efekt na jestvujúcej komunikačnej sieti, a podporí tak udržateľnosť rozvoja v subtlých priestorových podmienkach sídla. Návrhy sa týkajú tak prietahov ciest I. triedy obmedzením tranzitu nákladnej automobilovej dopravy, ako aj z hľadiska pobytu ľudí vo verejnom priestore miestnych ulíc doplnením sústavy cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na obytné ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinou štruktúrou.

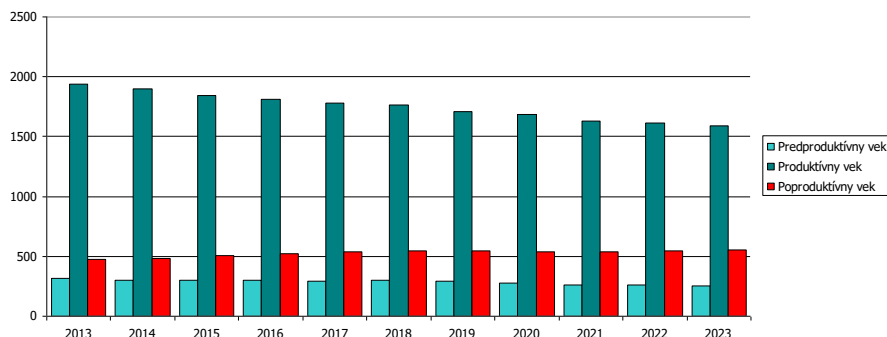
Počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 76. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 59 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 348.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Predproduktívny vek	314	302	304	301	290	299	290	273	262	261	255
Produktívny vek	1941	1902	1846	1814	1784	1767	1712	1686	1628	1617	1593
Poproduktívny vek	474	482	507	520	540	543	548	539	538	547	550

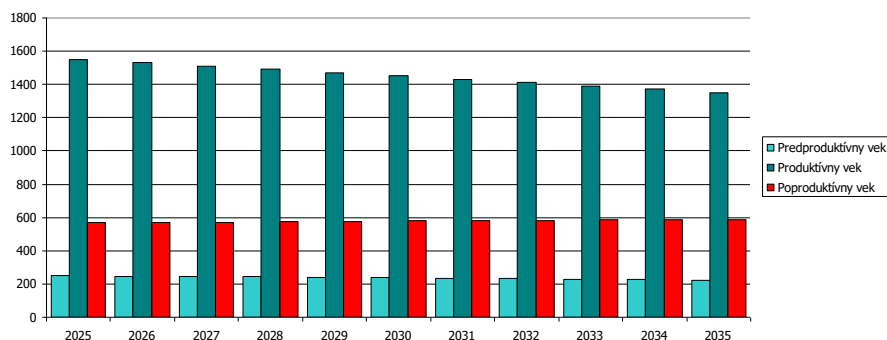
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2035.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

Do roku 2035 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine predproduktívneho veku sa predpokladá pokles o 27 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

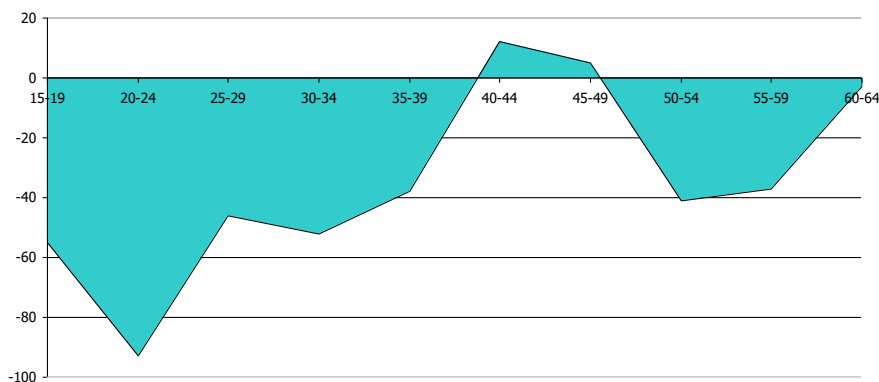
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Predproduktívny vek	252	247	245	244	240	238	235	233	230	227	225
Produktívny vek	1550	1531	1511	1491	1471	1451	1431	1411	1391	1371	1351
Poproduktívny vek	570	572	572	574	577	580	581	583	585	587	589

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 54 a 60 do 64 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 24 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2013 až 2023 bol zaznamenaný v skupine 15 - 39 a 50 až 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2013 a 2023

Vek	2013	2023	rozdiel 2023 -2013
15-19	158	103	-55
20-24	197	104	-93
25-29	189	143	-46
30-34	206	154	-52
35-39	206	168	-38
40-44	181	193	12
45-49	178	183	5
50-54	221	180	-41

55-59 199 162 -37
60-64 206 203 -3
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

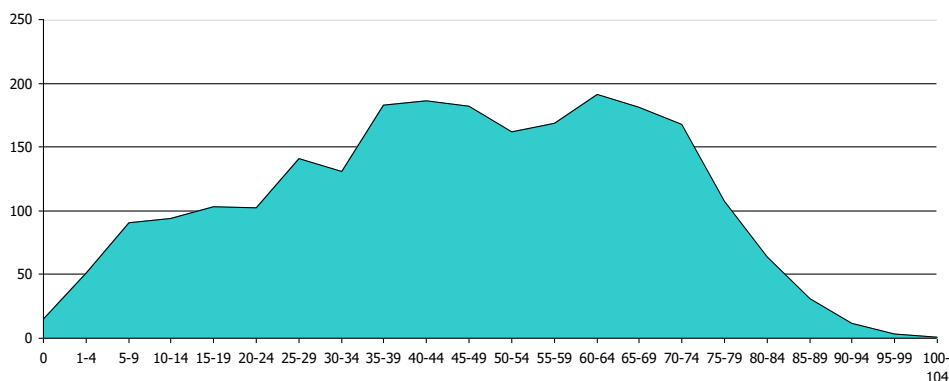
Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by nemalo dôjsť k ďalšiemu poklesu počtu obyvateľov. Zmeny nastanú hlavne v štruktúre obyvateľov predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2035 by mal celkový počet obyvateľov činiť 2165. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 30 do 34 a 55 až 59.

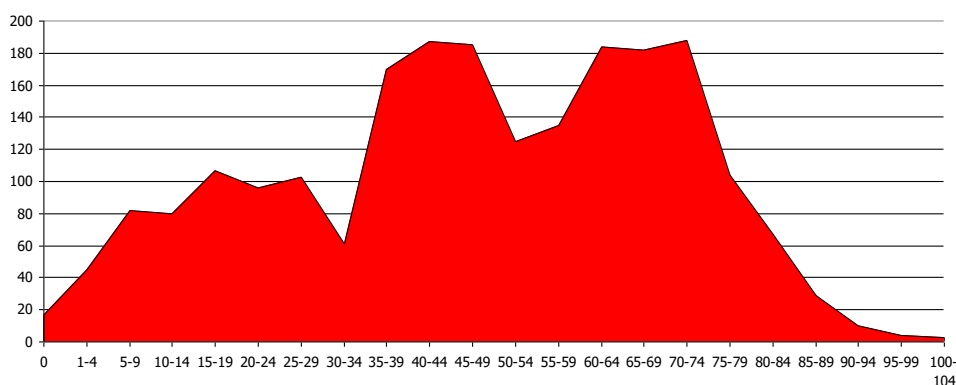
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Spolu	2372	2350	2327	2309	2288	2269	2247	2227	2206	2186	2165
0	15	15	15	16	16	16	16	16	17	17	17
1-4	51	49	49	49	48	48	47	47	46	46	45
5-9	91	90	89	88	88	87	86	85	84	83	82
10-14	94	93	92	90	89	87	86	85	83	82	80
15-19	103	103	104	104	104	105	105	105	106	106	107
20-24	102	102	101	101	100	99	99	98	98	97	96
25-29	141	137	134	130	126	122	118	114	110	106	103
30-34	131	124	117	110	103	96	89	82	75	68	61
35-39	183	182	181	179	178	176	175	174	172	171	170
40-44	186	186	186	186	186	186	186	187	187	187	187
45-49	182	182	183	183	183	184	184	184	184	185	185
50-54	162	159	155	151	148	144	140	136	133	129	125
55-59	169	166	162	159	155	152	149	145	142	138	135
60-64	191	190	189	188	188	187	186	186	185	184	184
65-69	181	181	181	181	181	181	181	182	182	182	182
70-74	168	170	170	172	175	179	180	182	184	186	188
75-79	107	107	106	106	106	105	105	105	104	104	104
80-84	64	65	65	65	65	66	66	66	67	67	67
85-89	31	31	31	31	30	30	30	30	29	29	29
90-94	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	10
95-99	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4
100-104	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva
2025

2035

Návrh rozvoja bývania v obci je riešený nasledovnými postupmi :

- a. **priebežným skvalitňovaním súčasného bytového fondu** – z vlastnej iniciatívy vlastníkov domov a bytov, využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný, resp. prechodne obývaný domový a bytový fond v súlade so stanovenými podmienkami,
- b. **dostavbou voľných prelúk – funkčné plochy** v rámci súčasnej uličnej rodinnej zástavby na pozemkoch v zastavanom území obce, využitím dopravne prístupných záhrad v zastavanom území obce.
- c. **návrhom nových lokalít bytových budov (ktoré nezasahujú do chránených území)**

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území obce a na nových lokalitách. Žiadne tieto plochy nezasahujú do území so zvýšenou potrebou ochrany.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Plánovaný rozvoj obce posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu aj smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Aj keď pre výrobu nie sú vymedzené nové plochy, výrobné aktivity sa môžu koncentrovať v existujúcich výrobných areáloch, ktoré majú dostatočné rezervy pre intenzifikáciu. V súvislosti s predpokladom rastu počtu obyvateľov sa navrhuje dobudovanie občianskej vybavenosti a jej koncentrácia v hlavnom uzlovom priestore, definovanom ako centrálna zóna obce. Týmto opatrením sa zabezpečí optimálna pešia dostupnosť zariadení občianskej vybavenosti celobecného významu pre všetkých obyvateľov. Regulačné podmienky však umožňujú umiestňovať drobné prevádzky obchodu a služieb (do istého rozsahu zastavaných plôch) aj v iných častiach obce. Zvýšenie kvality a spektra sociálnych služieb prinesú návrhy v oblasti nekomerčnej občianskej vybavenosti. Odporúča sa postupne uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov.

Pre rozvoj vzdelávania sa navrhuje

Opatrenie 7.1.1
Aktivity

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Vypracovanie technickej dokumentácie.

	Rekonštrukcia a revitalizácia budovy materskej školy. Zníženie energetickej náročnosti budovy. Modernizácia zdrojov tepla - drevoštiepka. Obstaranie vybavenia materskej školy.
Opatrenie 7.1.2 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba environmentálnej triedy. Rekonštrukcia elektroinštalácie v budovách ZŠ. Výstavba oplotenia budovy základnej školy. Materiálno technické vybavenie. Modernizácia školskej knižnice. Modernizácia školských učební. Výstavba areálu základnej školy (výstavba triedy v prírode, vyvýšených záhonov pre potreby pestovateľských prác, debarierizácia...). Dostavba hracích prvkov v areáli školskej záhrady.
Opatrenie 7.1.3 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Zriadenie Centra voľného času. Rekonštrukcia strechy budovy klubu na „Školskom vršku“.
Opatrenie 7.1.4 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia jedálne ZŠ a MŠ.
Opatrenie 7.1.5 Aktivity:	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Výstavba multifunkčného ihriska v areáli materskej školy.

V oblasti športu sa navrhuje

Opatrenie 7.2.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Športovo-kultúrne centrum „Milénium“. Strelnica a športoviská Hučanské. Výstavba detského ihriska. Modernizácia a dostavba športového areálu (ľadová plocha, bežecké trate) Dostavba korčuľiarkej trate. Výstavbawork - out ihriska. Rekonštrukcia tribúny futbalového areálu. Výstavba oválneho okruhu okolo futbalového ihriska. Výstavba oválneho okruhu okolo ľadovej plochy. Zabetónovanie plochy ľadového ihriska. Prekrytie ľadovej plochy. Rekonštrukcia prekrytia hľadiska futbalového ihriska.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

V oblasti kultúry sa pre obyvateľov navrhuje

Opatrenie 8.1.1 Aktivity	Revitalizácia multifunkčného kultúrne osvetového centra. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba kultúrne spoločenského centra s kapacitou pre 200 - 300 osôb (spoločenská sála).
Opatrenie 8.1.2 Aktivity	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok. Múzeum regiónu (skupina pamiatkovo chránených dreveníc). Príprava interierových priestorov starej fary pre expozíciu HDSaT. Príprava a inštalácia expozície z fotografií Čaneckého. Osadenie kríža na Holom vrchu. Rekonštrukcia objektu starej fary. Rekonštrukciu pivničných priestorov starej fary vybudovať komornú sálu.
Opatrenie 8.1.3 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba sociálnych zariadení pre potreby amfiteátra. Výstavba viacúčelovej plochy pri amfiteátri. Dostavba letného kina pri letnom amfiteátri. Obnova a revitalizácia amfiteátra.

v sociálnej oblasti sa navrhuje

Opatrenie 6.1.1 Aktivity	Obyvatelia v dôchodkovom veku. Dom opatrovateľskej služby a klub dôchodcov. Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov. Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku. Elektronický strážca – GPS monitoring. Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
Opatrenie 6.1.2 Aktivity	Mladé rodiny s deťmi. Podpora mladých rodín s deťmi.

Výstavba komunitného centra.
Výstavba priestorov pre stretávanie obyvateľov v teenagerskom veku.
Zriadenie priestorov pre stretávanie matiek s deťmi.
Výstavba nájomných bytov.
Úprava priestoru v „Ramexe“ – vybudovanie malej dielne, sociálne zariadenie.

Počíta sa tiež s revitalizáciou verejných priestranstiev nielen v centrálnej zóne obce, s výsadbou zelene a s výstavbou rozptylových plôch a chodníkov, doplnením detských atrakcií. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a k zdravému patriotizmu. Rozšírenie športového areálu a vytvorenie ďalších možností pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov, rekreáciu v krajine, bude mať pozitívne sociálne dopady. Pre rôzne obecné podujatia, kultúrno-spoločenské a rekreačno-oddychové obecné aktivity v prírodnom prostredí sa navrhuje využívať novo navrhovanú športovo-rekreačnú a oddychovú prírodnú plochu.

Priamy pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov bude mať rozvoj športovej infraštruktúry. Navrhované je skvalitnenie vybavenia súčasného futbalového areálu na úroveň viacúčelového športového centra obce.

Nárastom nových obyvateľov obce v predproduktívnom a poproduktívnom veku je potrebné v PHRSR počítať aj so skvalitnením a zlepšením dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Pre obyvateľov obce v súčasnosti je priamo v obci poskytovaná primárna zdravotnícka starostlivosť. Primárna zdravotnícka starostlivosť bude do budúcnosti smerovať k zvyšovaniu kvality zdravotníckych zariadení, pomôcok, diagnostických prístrojov a pod. pre všetky skupiny obyvateľov, na čo je v súčasnom zariadení dostatok disponibilného priestoru.

PHRSR predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v obci. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

V nevyužívaných disponibilných budovách a alternatívne v rámci podružných centier nových rozvojových zón bývania sa navrhuje umiestniť obecné klubové zariadenie pre denný pobyt miestnych seniorov dôchodcov s možnosťou komplexného vybavenia s programom.

Prijateľnosť činnosti, narušenie pohody a kvality života

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu objektov podľa PHRSR obce možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest a služieb. Vhodnými stavebnými a vegetačnými úpravami sa vytvoria esteticky pôsobivé prvky, čo pozitívne ovplyvní obraz obce a zvýši jej návštevnosť. Možné negatívne pôsobenie pri výstavbe na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov. Zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z vykurovania objektov a z výfukových plynov osobných automobilov. Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie, ako sú príslušné limity. Výstavba nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach. Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia - podľa predpisu, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisného - imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Nepriaznivo na obyvateľstvo vplýva poľnohospodárska výroba, a to používaním agrochemikálií, prašnosťou a živočíšnou výrobou (zaťažuje územie najmä pachmi). Podzemné vody sa môžu stať pri lokálnych zdrojoch jedným zo závažných rizikových faktorov zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu, že znečisťujúce látky vyskytujúce sa vo vode pôsobia toxicky na živé organizmy. Strategický dokument nezvyšuje funkčné plochy pre poľnohospodársku výrobu. Zdrojmi hluku na území obce je automobilová doprava. V PHRSR je cieľom skvalitňovať a rozširovať dopravnú a technickú infraštruktúru na základe požiadaviek na novú výstavbu. Dopravná dostupnosť jednotlivých územných obvodov bude umožnená po jestvujúcich, a taktiež novo navrhovaných pozemných komunikáciách komunikačného systému obce.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáacie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

Lokality NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáacie územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Do katastra obce zasahuje lokalita NATURA 2000.

Názov : Muránska planina

Kód územia : SKUEV0225

Kraj : BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Rozloha : 20257,37 ha

Správca územia : NP Muránska planina

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vřbovo-topolové a jelšové lesy, 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, 4070* Kosodrevina, 5130 Porasty borievky obyčajnej, 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bazických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi, 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 6520 Horské kosné lúky, 7110* Aktívne vrchoviská, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 9410 Horské smrekové lesy, 40A0* Xerothermné kroviny, 91D0* Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, fúzač alpský **Rosalia alpina*, rys ostrovid *Lynx lynx*, bystruška potočná *Carabus variolosus*, ohniváček veľký *Lycaena dispar*, spriadač kostihojový **Callimorpha quadripunctaria*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý **Ursus arctos*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, podkovár veľký *Rhinolophus ferrumequinum*, poniklec prostredný **Pulsatilla subslavica*, syseľ pasienkový *Spermophilus citellus*, vlk dravý **Canis lupus*, črievičník papučkový *Cypripedium calceolus*, zvonček hrubokoreňový **Campanula serrata*, poniklec slovenský **Pulsatilla slavica*, hraboš tatranský *Microtus tatricus*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, kováčik fialový *Limniscus violaceus*, netopier ostrouchý *Myotis blythi*, lietavec sťahovavý *Miniopterus schreibersii*, lykovec muránsky **Daphne arbuscula*, kyjanôčka zelená *Buxbaumia viridis*, zvonovec ľaliolistý *Adenophora lilifolia*, fúzač karpatský **Pseudogaurtina excellens*, podkovár južný *Rhinolophus euryale*, kobylka štysova *Isophya stysi*

Navrhované menežmentové opatrenia

Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Zvyšovanie rubnej doby, Predlžovanie obnovnej doby, Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Šetrné spôsoby sústredovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrupkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov, Stráženie (napríklad hniezd dravcov), Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne, Odstraňovanie inváznych druhov rastlín, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Udržovanie zimovísk obojživelníkov a priaznivého stavu migračných zón k lokalitám reprodukcie a k niektorým typom letných stanovišť, Údržba vletových otvorov pre netopiere v starých banských dielach, Elimináciu vplyvu nepôvodných druhov na pôvodnú faunu, Pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov, Revitalizácia starých záťaží (napríklad opustené ťažbové priestory, odkaliská, haldy, výsypky, odvaly, skládky), Revitalizácia spustených plôch, rumovísk a nepoužívaných ciest, Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod., Usmerňovanie návštevnosti územia, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Spaľovanie biomasy (napr. trstiny počas zimných mesiacov), Oplotenie chráneného územia.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Ťažba ostatných nerastov, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Diaľkové rozvody elektriny, Lyžiarske vleky, Lyžiarske zjazdové trate, Zasnežovanie lyžiarskych tratí, Jazda na snežných skútroch, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminózných hornín, Vzletové dráhy, prístávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Malé vodné elektrárne, Veterné elektrárne, Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Golfové ihriská, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov, Farmy na chov zvierat - zariadenie, v ktorom sa chová viac ako 100 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat), Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba ostatných nerastov, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Skládky odpadu, Diaľnice (20.9.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/>).

Názov : Alúvium Hrona

Kód územia : SKUEV0303

Kraj : BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Rozloha : 225,05 ha

Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vřbovo-topoľové a jelšové lesy, 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, 3260 Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, hlavátka podunajská *Hucho hucho*, hlaváč bielooplutvý *Cottus gobio*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, kunka červenobruchá *Bombina bombina*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, uchaňa čiarna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, netopier ostrouchý *Myotis blythi*, plž severný *Cobitis taenia*, mihulfa *Eudontomys* spp.

Navrhované menežmentové opatrenia

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysoké hladiny podzemnej vody), Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrupkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Opatrenia na zlepšenie kvality vôd, Uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Cesty I. až III. triedy, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Železničné, lanové a iné dráhy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Športové areály, Malé vodné elektrárne, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Likvidácia

brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Zriaďť rybochovné zariadenie, Zriaďť poľovnícke zariadenie – zvernica, Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminózných hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné a geotermálne vrtý, Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy), Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Prístavy, plavebné kanály a komory, Umiestnenie vodného diela, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Veterné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Sklárky odpadu, Melioračné sústavy, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Diaľkové rozvody elektriny, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Nekryté športové ihriská, Kryté budovy pre šport, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Golfové ihriská, Lyžiarske zjazdové trate, Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie, Zábavné parky, Parky (prímestské, rekreačné a pod.), Zoologické a botanické záhrady, Bytové domy, Rodinné domy, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.), Hotely a motely, Všetky penzióny a chaty, Kempingy, Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov, Budovy pre maloobchod a drobné služby, Budovy pre veľkoobchod, Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Stanice (autobusové, železničné), Hangáre a depá, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Amfiteátre, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Budovy pre výskum, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Kaplnky a kostoly, Cintoríny, Krematóriá, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné, Zriadenie alebo zrušenie verejných sadov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a iným spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu...

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Sklárky odpadu, Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminózných hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba a úprava rudných surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov ak ide o vyhradené ložisko, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné vrtý na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím Ostatné ťažobné vrtý s používaním výplachu ak sú vypúšťané do toku nad územím, Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiare odpadových vôd, Banské stavby a ťažobné zariadenia Malé vodné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, Automobilové a motocyklové dráhy (12.12.2024, <http://www.sopsr.sk/natura/>).

Názov : Kráľovohoľské Tatry

Kód územia : SKUEV0310

Kraj : ŽILINSKÝ KRAJ

Rozloha : 30478,97 ha

Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy, 4060 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni, 4070* Kosodrevina, 6150 Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte, 6210 Suchomilné trávinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 6520 Horské kosné lúky, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8110 Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánného až kolinného stupňa, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 9410 Horské smrekové lesy, 91D0* Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách, 91Q0 Reliktne vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, hlaváč bielooplutvý *Cottus gobio*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, fúzač alpský **Rosalia alpina*, Boros *schneideri*, rys ostrovid *Lynx lynx*, bystruška potočná *Carabus variolosus*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý **Ursus arctos*, vlk dravý **Canis lupus*, črievičník papučkový *Cypripedium calceolus*, zvonček hrubokoreňový **Campanula serrata*, hraboš tatranský *Microtus tatraensis*, svišť vrchovský **Marmota marmota latirostris*, netopier poboreňový *Myotis dasycneme*, kyjanôčka zelená *Buxbaumia viridis*, zvonovec ľalioľistý *Adenophora lilifolia*, mlynárik východný *Leptidea morsei*, jazyčník sibírsky *Ligularia sibirica*, pimprlík močiarny *Vertigo geyeri*.

Navrhované menežmentové opatrenia

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Usmerňovanie návštevnosti územia, Predlžovanie obnovnej doby, Predĺženie obdobia na zalesnenie a zabezpečenie nového porastu, Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Odstraňovanie inváznych druhov rastlín, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality), Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva, Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Cesty I. až III. triedy, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Železničné, lanové a iné dráhy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Diaľkové rozvody elektriny, Nekryté športové ihriská, Športové areály, Kryté budovy pre šport, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Skokanské mostíky, Golfové ihriská, Lyžiarske vleky, Lyžiarske zjazdové trate, Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba ostatných nerastov, Umiestnenie vodného diela, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Malé vodné elektrárne, Veterné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Skládky odpadu, Hotely a motely, Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok, Kempingy, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov, Ťažobné a geotermálne vrty, Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy), Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov, Zriadiť poľovnícke zariadenie – zvernica, Zriadiť rybochovné zariadenie, Diaľnice, Vzletové dráhy, prístavacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Prístavy, plavebné kanály a komory, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice Zábavné parky, Zoologické a botanické záhrady, Bytové domy, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útluky pre bezdomovcov a pod.), Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov, Budovy pre veľkoobchod, Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Stanice (autobusové, železničné), Hangáre a depá, Skladovacie plochy len nad 100 m², Amfiteátre, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Budovy pre výskum, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Kaplnky a kostoly, Kríže, Cintoríny, Krematóriá, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Zmeny obytných objektov na rekreačné, Zmeny obytných objektov na priemyselné, Zariadenie alebo zrušenie verejných sádov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a iným spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry a technickým prevádz, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu,

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba a úprava rudných surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov ak ide o vyhradené ložisko, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím, Ostatné ťažobné vrty s používaním výplachu sú vypúšťané do toku nad územím, Diaľnice, Vzletové dráhy, prístavacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu, Skládky odpadu, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, Automobilové a motocyklové dráhy, Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery (12.12.2024, <http://www.sopsr.sk/natura/>).

PHRSR obce Heľpa nebude mať negatívny vplyv na chránené územia. Všetky nové aktivity sa budú realizovať mimo území NATURA 2000 a chránených území, prípadne sa budú realizovať po schválení príslušného orgánu štátnej ochrany prírody.

Štruktúra krajiny

Hodnotené územie a jeho blízke okolie sa skladá z 17 prvkov, ktoré sú zoskupené podľa prevládajúcich aktivít do 6 skupín. Ide o nasledujúce prvky:

1. Dopravné a priemyselné plochy a vedenia

cesty I., II., III. triedy, miestne komunikácie
železničná trať,
priemyselné areály a objekty služieb,
nadzemné a podzemné vedenia,
energiovody a produktovody.

2. Urbanizované plochy

kompaktná sídelná zástavba,
vidiecke kompaktné a rozptýlené osídlenie,

3. Poľnohospodárske kultúry a orná pôda

maloplošné oráčiny,
trvalé trávnaté porasty (lúky a pasienky),
záhrady,

4. Vegetačné štruktúrne prvky

nelesná stromová a krovinná vegetácia,
líniová brehová vegetácia a sprievodná vegetácia ciest,
trávne a ruderalne spoločenstvá,
remízky,
lesné porasty.

5. Vodné prvky

stále vodné toky s prirodzeným korytom,
stále vodné toky s upraveným korytom,

Obec disponuje kvalitnými podmienkami životného prostredia v porovnaní s inými obcami na Horehroní. V riešenom území sa však nachádzajú niektoré stacionárne i pohybujúce sa zdroje znehodnocovania ovzdušia, pôdy, podzemných vôd, zasahovania nadmerným hlukom a vibráciami spolupôsobiacimi s externými zdrojmi. Prašnosť časovo ohraničená je spôsobovaná poľnohospodárskou činnosťou na poliach. Za tým účelom sú navrhované pásy izolačnej zelene pozdĺž obytnej zástavby. Zdrojom biologického znehodnocovania bývania je hospodársky dvor RD Agrohelf, ktorý navrhujeme funkčne reštrukturovať, s cieľom redukcie PHO z 500 m na 300 m. Eliminácia hluku, vibrácií a fyzického a psychického ohrozenia z cesty 1/66 je riešená preložkou mimo obec (pozdĺž železnice). Pasívnymi opatreniami je návrh výsadby izolačnej zelene v dotyku s bývaním. Zníženie nehodovosti je riešené obojstranným vedením chodníka pozdĺž zbernej komunikácie a jednostranným pozdĺž vyšších obslužných komunikácií. Burková ulica je riešená ako skľudnená komunikácia s preferenciou pešej dopravy (ÚPD Heľpa, 2011, s. 28).

Celé katastrálne územie sa v súčasnej dobe nachádza v niektorom z vyšších stupňov územnej ochrany prírody. Rieka Hron tvorí hranicu medzi ochrannými pásmami Národných parkov Nízke Tatry a Muránska planina (2.stupeň ochrany v zmysle § 14 ods. 3 zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny - ďalej len „zákon“). Vlastné územie Národného parku Nízke Tatry (3.stupeň ochrany v zmysle § 14 ods. 2 zákona), vyhláseného Nariadením vlády SR č. 182/1997 Z. z., prebieha severným okrajom územia v podhrebeňovej časti hrebeňa Veľkej Vápenice (Pálenice) v závere doliny Koleso do sedla Priehyba a na kótu 1287,3 m.n.m. za hranicou katastra. Vlastné územie Národného parku Muránska planina (3.stupeň ochrany v zmysle § 14 ods. 2. zákona), vyhláseného Nariadením vlády SR č. 259/1997 Z. z. prebieha v najjužnejšej tretine južnej časti územia oblúkom z kóty Rácovo (1089,5 m.n.m.) na kótu 1216,8 m.n.m.. Južný okraj katastra zasahuje do východného okraja Národnej prírodnej rezervácie Veľká Stožka (5.stupeň ochrany v zmysle § 17 ods.3 zákona). V zmysle § 19 ods. 4 zákona je prírodnou pamiatkou (5.stupeň ochrany) Jaskyňa vo vodojeme napriek tomu, že ide o hospodársky využívaný objekt. V území sa nachádzajú lokality s výskytom viacerých druhov rastlín a živočíchov, chránených v zmysle § 25, 26 zákona a Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 93/1999 o chránených rastlinách a chránených živočíchoch a o spoločenskom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín, ich vymenovanie však presahuje rozsah tohto posudzovania. Známe a zistené lokálne i hromadné výskyt či migračné trasy jednotlivých druhov boli brané pre potreby tohto hodnotenia do úvahy. Najhodnotnejšou lokalitou z tohto pohľadu je územie NPR Veľká Stožka na južnom okraji katastra. Výskyt chránených nerastov a skamenelín v území nie je známy.

Obec nemá spracovaný miestny ÚSES. Základná osnova takého materiálu - ekologická kostra krajiny - bola spracovaná v rámci nášho posudzovania. Z prvkov systému ekologickej stability zachytených v ÚPN - VÚC Banskobystrického kraja (krajinná štruktúra a ÚSES) sa v predmetnom území nachádzajú navrhované biocentrá regionálneho významu (komplex Holého vrchu, Hájnice), ako aj navrhovaný biokoridor regionálneho významu, prebiehajúci v osi Brest - Nehovo - Kadlub - Hájnica - Heľpa - Stajňová - Čelo a biokoridor nadregionálneho významu, prebiehajúci údolím rieky Hron. V zmysle

Generelu nadregionálneho ÚSES SR sa v území nachádza biocentrum nadregionálneho významu (lesné komplexy v severnej časti územia), biocentrum provinciálneho významu Muránska planina (južne od osi Doliny za Nehovým) a biokoridor nadregionálneho významu, prebiehajúci hrebeňom Nízkych Tatier. V území je viacero lesných porastov zaradených do kategórie ochranných lesov. Ide prevažne o lesy v severnej časti územia a v bezprostrednom okolí obce, v južnej časti sú ochranné lesy len na samom okraji katastra. V území sa severne od obce nachádza pásmo ochrany vodných zdrojov a na okraji intravilánu vodojem, z ktorého je zásobovaný obecný vodovod. Severne od obce sú využívané dva minerálne pramene (PHRSR Heľpa, 2015).

Ochrana prírody a krajiny

Celé posudzované územie sa v súčasnej dobe nachádza v niektorom z vyšších stupňov územnej ochrany prírody. Rieka Hron tvorí hranicu medzi ochrannými pásmami Národných parkov Nízke Tatry a Muránska planina (2. stupeň ochrany v zmysle § 14 ods. 3 zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny – ďalej len „zákon“). Vlastné územie Národného parku Nízke Tatry (3. stupeň ochrany v zmysle § 14 ods. 2 zákona), vyhláseného Nariadením vlády SR č. 182/1997 Z. z., prebieha severným okrajom územia v podhrebeňovej časti hrebeňa Veľkej Vápenice (Pálenice) v závere doliny Koleso do sedla Priehyba a na kótu 1287,3 m n. m. za hranicou katastra. Vlastné územie Národného parku Muránska planina (3. stupeň ochrany v zmysle § 14 ods. 2 zákona), vyhláseného Nariadením vlády SR č. 259/1997 Z. z., prebieha v najjužnejšej tretine južnej časti územia oblúkom z kóty Rácovo (1089,5 m n. m.) na kótu 1216,8 m n. m. Južný okraj katastra zasahuje do východného okraja Národnej prírodnej rezervácie Veľká Stožka (5. stupeň ochrany v zmysle § 17 ods. 3 zákona). V zmysle § 19 ods. 4 zákona je prírodnou pamiatkou (5. stupeň ochrany) Jaskyňa vo vodojeme napriek tomu, že ide o hospodársky využívaný objekt. Obec nemá spracovaný miestny ÚSES. Základná osnova takého materiálu – ekologická kostra krajiny – bola spracovaná v rámci krajinnokoekologického plánu. Z prvkov regionálneho ÚSES, zachytených v ÚPN VÚC Banskobystrického kraja (krajinná štruktúra a ÚSES) sa v predmetnom území nachádzajú navrhované biocentra regionálneho významu (komplex Holého vrchu, Hájnice), ako aj navrhovaný biokoridor regionálneho významu, prebiehajúci v osi Brest – Nehovo – Kadlub – Hájnica – Heľpa – Stajňová – Čelo a biokoridor nadregionálneho významu, prebiehajúci údolím rieky Hron. V zmysle Generelu nadregionálneho ÚSES SR sa v území nachádza biocentrum nadregionálneho významu (lesné komplexy v severnej časti územia), biocentrum provinciálneho významu Muránska planina (južne od osi Doliny za Nehovým) a biokoridor nadregionálneho významu, prebiehajúci hrebeňom Nízkych Tatier. V zmysle NECONET do územia zasahujú jadrové územia európskeho významu – na juhu E20. Muránska planina, ktoré až po údolie Hrona lemuje územie rozvoja prírodných prvkov s funkciou štruktúrneho prvku ekologického koridoru, na severe E29. Kráľovohorské Nízke Tatry, ktoré z južnej strany lemuje územie rozvoja prírodných prvkov s hlavnou funkciou ochrany jadrového územia, ako aj riečny ekologický koridor národného významu n5. Hron. Celé územie leží v priestore západokarpatského biosférického jadrového územia. Vzhľadom k tomu, že prevažná časť územia katastra je pokrytá funkciami regionálnych a nadregionálnych prvkov ÚSES, len v strednej časti územia severne od rieky Hron boli vymedzené plochy miestnych biocentier. Prítoky Hrona v tejto časti územia plnia funkciu reálnych miestnych biokoridorov, spájajúcich miestne biokoridory navzájom, resp. prepájajúce prvky ÚSES vyššej hierarchickej hodnoty. V území boli vyčlenené nasledovné genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy.

1. Závadská skala – Temná – Priehyba – Chotárny grúň – Priehybka – Organy – Krajčovec. Komplex ochranných lesov v podhrebeňovej časti Veľkej Vápenice (Pálenice).
2. Krivý grúň. Ochranné lesy v závere doliny Krivúľ.
3. Hlboký potok. Prírodzene tečúci pravostranný prítok Hrona s pramennými oblasťami v záveroch Beľušovej doliny a doliny Pálenica. V poľnohospodárskej krajine má dobre vyvinuté bohaté brehové porasty, miestami charakteru lužného lesa, ktoré v zalesnených častiach doliny splývajú s okolitými lesnými porastami.
4. Heľpiansky potok. Kratší pravostranný prítok Hrona v poľnohospodárskej krajine, prírodzene tečúci, bohato meandrujúci, s dobre vyvinutými brehovými porastami, lokálne s rozsiahlejšími plochami mokradných spoločenstiev.
5. Krivúľ. Pravostranný prítok Hrona s prameniskami v závere rovnomennej doliny a doliny Jaseňovec má po severný okraj obce charakter prírodného lesného toku s málo meandrujúcim korytom a chudobnými, zväčša hlúčikovitými brehovými porastami a hodnotnými rastlinnými spoločenstvami v úzkej nive v dolnej časti toku.
6. Hučanské. Prírodzene tečúci horský až podhorský potok s bohatou vegetáciou brehových porastov v dolnej časti toku, ktoré v zalesnenej časti územia prechádzajú do redukovaných fragmentov až splývajú s okolitými lesnými porastami.
7. Hron. Rieka má v úseku, pretekajúcom katastrom, prírodný charakter s bohatými brehovými porastami a hodnotnými, vhodným hospodárením udržiavanými aluviálnymi lúkami. Lokálne sú priamo pri rieke vyvinuté skalné výstupy v aluviálnych medziach, ktoré hostia hodnotnú xerothermnú a petrofilnú vegetáciu. Do lokality je zahrnutá aj časť aluviálnych lúk, oddelených od rieky železnicou a štátnou cestou.

8. Čierťaz. Rozsiahly komplex pasienkov medzi dolinami Hlbokého potoka a potoka Krivul'a, z ktorých je v súčasnosti veľká časť zarastená náletovými drevinami. Časť pasienkov je udržiavaná a využívaná, čo spestruje krajinný ráz a podporuje biodiverzitu. V neužívaných častiach pasienkov sú lokálne plochy, majúce charakter lesných porastov.
9. Nižné dolinky – Hutky. Rozsiahly komplex pasienkov medzi dolinami potokov Krivul'a a Hučanské, sčasti zarastajúcich náletovými drevinami, sčasti intenzívne až polointenzívne využívaných. V obhospodarovanej časti územia dopĺňajú krajinný ráz hlúčiky a línie mimolesnej zelene.
10. Heľpík – Rozkopaný vršok. Rozsiahla aluviálna medza na pravom brehu Hrona, ktorou je ohraničená niva rieky. Pomerne vysoká a strmá medza je porastená lokálne spoločenstvami krovín a drevín, majúcich miestami charakter lužného lesa, v západnej časti územia sú pomerne rozsiahle plochy lúk a pasienkov a vo východnej časti vystupujú na povrch rozsiahle skalné útvary s xerothermnou a petrofilnou vegetáciou.
11. Vakešová. Komplex hospodárskych a ochranných lesov, prevažne druhotného charakteru, v ktorých sú zachované fragmenty prirodzených jedľobukových porastov s najhodnotnejšími časťami okolo rozsiahlejších skalných útvarov, vystupujúcich z lesných porastov. Do plochy lokality boli zahrnuté aj polointenzívne využívané lúky na okraji alúvia Hrona, zasahujúce do komplexu lesa, a bloky medzí v nich.
12. Kováčovský potok. Prirodzene tečúci potok s početnými prítokmi, lokálne s dobre vyvinutými brehovými porastami, ktoré miestami splyvajú s okolitými lesnými porastami, lokálne s malými plochami nivných mokradí, porastených hodnotnou mokradňou vegetáciou.
13. Za vrchom – Hudákov vrch – Šindlárov vrch – Čierny vrch – Pribylinka – Brestinka – Kadlub. Veľmi cenný rozsiahly krajinársky priestor južne od rieky Hron, tvorený rôzne veľkými enklávami skupín drevín, prevažne smreka s prímiesou ďalších ihličnanov, buka, brezy a ďalších listnáčov, charakteru rovnorodých, rovnovekých lesných porastov, striedajúcich sa s plochami intenzívnych i extenzívnych pasienkov, rôznymi sukcesnými štádiami riedkych drevinových formácií, brehových porastov a rôznych ďalších drevinových a kriačinových líniových i hlúčikových štruktúr.
14. Postal. Horná časť a pramenná oblasť bohato vetveného toku lokálne s dobre zachovalými brehovými porastami, ktoré zväčša splyvajú s okolitými lesnými porastami, lokálne so zachovalými plochami aluviálnych a prameniskových mokradí.
15. Za Brestinkami – Rácovská dolina. Plocha kompaktných lesných porastov prirodzeného charakteru v geomorfologicky dobre ohraničenom priestore.
16. Nehovo. Záver málo členitého potoka s redukovanými brehovými porastami a malými plochami prameniskových spoločenstiev na krasovom reliéfe.
17. Sitárka. Komplex prirodzených lesných porastov na krasovom reliéfe, nadväzujúcich na porasty NPR Veľká Stožka.

Veľká časť územia katastra Heľpy môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia bez zmien. Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané nadmerne (priehony, napájadlá), zväčša je problém opačný, t. j. že sa veľké plochy pasienkov využívajú nedostatočne alebo vôbec. Sú v dostatočne pestrej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene, príp. vyžaduje len prípadné doplnenie. Lokálne sú plochy oráčín, ktorých celková výmera a absencia vnútornej diferencovanosti presahujú únosnú mieru a bolo by potrebné ich rozčleniť. Zväčša však aj takéto plochy susedia s veľmi bohatými a diferencovanými biotopmi (strže potokov, skalné okraje aluviálnych medzí a pod.). V oblasti lesného hospodárstva sú jestvujúce lesné porasty pomerne stabilné a s ich postupným dorastaním sa bude zvyšovať ich vnútorná stabilita, najmä u porastov, ktorých drevinové zloženie je v súlade s prirodzenými podmienkami stanovišťa a historickým vývojom vegetácie v oblasti. U zmenených a premieňaných porastov je situácia zložitejšia, čo je zrejmé z jestvujúcich poznatkov v širšom priestore, avšak tento fakt nehovorí o vhodnosti pestovania lesov na súčasných stanovištiach, ktoré nie je v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami (PHRSR Heľpa, 2015).

V PHRSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES). Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli zohľadňované pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorínov
- pásmo hygienickej ochrany areálov PD a výrobných podnikov
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, potrubia vysokotlakového a strednotlakového plynovodu, regulačné stanice, potrubia vodovodu a kanalizácie
- ochranné pásma ciest I. triedy (platia mimo zastavaného územia).

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na polohu v území, charakter a rozsah návrhu nevyvolá žiadne vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

- obyvatelia obce Heľpa
- fyzické a právnické osoby podieľajúce sa na využívaní územia obce
- združenia pôsobiace v obci

2. Zoznam dotknutých subjektov.

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z § 140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo obrany SR, Sekcia ekonomiky, národný riaditeľ pre infraštruktúru, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR – Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Brezno, Oddelenie územného plánovania,
- Banskobystrický samosprávny kraj
- Regionálna správa ciest BBSK
- Okresný úrad Brezno, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Brezno, Pozemkový a lesný odbor,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Okresný úrad, Oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
- Okresný úrad, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava 11
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
- Stredoslovenská energetika, a.s.,
- Slovenská elektrizačná prenosná sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, 824 84 Bratislava
- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s., Mlynské nivy 44, 821 09 Bratislava
- Eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava
- Slovak Telecom, Karadžičova 10, 825 13 Bratislava
- Orange Slovensko, Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava
- Telefónica O2 Slovakia s.r.o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava
- Obec Pohorelá
- Obec Závadka nad Hronom
- Obec Muránska dlhá Lúka
- Obec Tisovec
- Obec Liptovská Teplička

3. Dotknuté susedné štáty.

PHRSR obce Heľpa nezasahuje do záujmového územia a pôsobnosti iných štátov.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

Pôsobnosť strategického dokumentu vymedzujú nasledujúce mapové podklady.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

PHRSR obce Hel'pa integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Hel'pa 2025 – 2034 integruje predchádzajúci PHRSR obce, viacročný rozpočet, KPSS. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030. Pri spracovaní strategického dokumentu sa vychádzalo z podkladov (dotazníkový prieskum), kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OcZ, starosta. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Hel'pa, 8.1.2025

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

Starosta: Miroslav Lilko
Adresa: Obecný úrad
Farská 588/2
976 68 Hel'pa

Tel: 048 / 618 61 50
Email: helpa@helpa.sk starosta@helpa.sk

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

.....
Miroslav Lilko
starosta obce